

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені
Михайла Драгоманова
Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики
Кафедра богослов'я та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Сучасне богослов'я»

I. Основна мета дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є сформувати у студентів цілісне знання про різноманіття сучасного богослов'я, які стосуються ідейного змісту богослов'я, використання сучасної філософської та богословської методології у теоріях різних шкіл сучасного богослов'я. Основними завданнями вивчення дисципліни «Сучасне богослов'я» є розкрити основні поняття і представити коротку історію сучасного богослов'я; навчити аналізувати особливості змісту основних теорій сучасного богослов'я; сформувати бачення різноманіття сучасного богослову; навчити актуалізувати проблематику сучасного богослов'я; розкрити особливості конфесійних різновидів сучасного богослов'я в світі; навчити оперувати поняттями сучасного богослов'я; сформувати бачення сучасного стану богослов'я в Україні.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців

Для усіх спеціальностей. ВИБІРКОВА ЧАСТИНА . ВВ2 Вибір дисциплін з переліку
ВВ2.01. ОК поглибленої підготовки за спеціальністю

III. Програмні результати навчання

- знати основні концепції сучасного богослов'я;
- аналізувати досягнення сучасного богослов'я;
- розуміння особливості сприйняття та розуміння найбільш репрезентативних підходів у дослідження сучасного богослов'я.
- застосовувати на практиці найбільш репрезентативні підходи у дослідженні сучасного богослов'я.

**IV. Короткий зміст
вибіркової дисципліни**

Змістовий модуль 1. Неортодоксальні проекти сучасного богослов'я

- **Тема 1.** Протестантська неортодоксія.
- **Тема 2.** Католицька неортодоксія.
- **Тема 3.** Православна неортодоксія.

Змістовий модуль 2. Богослов'я доби постмодерну і постмодернізму

- **Тема 1.** Протестантське богослов'я доби постмодерну
- **Тема 2.** Католицьке богослов'я доби постмодерну
- **Тема 3.** Православне богослов'я доби постмодерну

**V. Назва кафедри та
викладацький склад, який буде
забезпечувати викладання
дисципліни**

Кафедра богослов'я та релігієзнавства, Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики (гуманітарний корпус, кабінет 3-7,) +38(044)486-05-99

Чорноморець Юрій Павлович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри yu.p.chornomorets@udu.edu.ua

**VI. Обсяг навчального
навантаження та терміни
викладання дисципліни**

На вивчення дисципліни відводиться 180 годин (6 кредити ЄКТС), з яких денна форма навчання: лекційних – 14 год., семінарських – 14 год., самостійної роботи – 152 год.

**VII. Політика вибіркової
дисципліни**

Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова.

**VIII. Основні інформаційні
джерела для вивчення
дисципліни**

David Bentley Hart. *The Beauty of the Infinite: The Aesthetics of Christian Truth*. 2003.

David Bentley Hart. *The Experience of God: Being, Consciousness, Bliss*. 2013.

David Bentley Hart. *You Are Gods: On Nature and Supernature*. 2022.

Hans Urs von Balthasar. Love Alone is Credible. 1963.

Kalaitzidis P. From the 'Return to the Fathers' to the Need for a Modern Orthodox Theology / Pantelis Kalaitzidis. // *St Vladimir's Theological Quarterly*, 54 (2010). – P. 5–36.

- Karl Barth. The Epistle to the Romans. Oxford University Press, 1933.
- Manoussakis J. P. God after Metaphysics. A Theological Aesthetic / John Panteleimon Manoussakis. – Bloomington : Indiana University Press, 2007.
- Radical orthodoxy. A new theology. Ed. by John Milbank, Catherine Pickstock and Graham Ward. London: Routledge, 1999.
- Staniloae D. Theology and the Church / Dumitru Staniloae. – Crestwood; N.Y., 1980. – 240 p.
- The Cambridge Companion to Orthodox Christian Theology / ed. by M. B. Cunningham and E. Theokritoff. – Cambridge : Cambridge University Press, 2008.
- The Cambridge Companion to Postmodern Theology. Edited by Kevin J. Vanhoozer. – Cambridge: Cambridge University Press, 2003.
- Zizioulas J. Communion and otherness. Further studies in personhood and the church / John Zizioulas / ed. P. Mc. Partlan. – N.Y. : T & T Clark, 2006.
- Варфоломій, патріарх. Віч-на-віч із Тайною. Православне християнство у сучасному світі ; пер. з англ. Д. Морозова. – К. : Дух і літера, 2011.
- Гаврилюк П. Православне відродження: нова генерація теологів / П.Гаврилюк // Філософська думка–Sententiae: Спецвипуск № 3 (2012). – Вінниця : ВДТУ, 2013. – с. 67–73.
- Гарт Д.Б. Міф схизми / Д.Б.Гарт // Наукові записки УКУ. – Число V. – Богословя. Випуск 2. – Львів, 2015. – С.375-390.
- Говорун К. Мета-еклезіологія: хроніки самоусвідомлення Церкви / К. Говорун. – К. : Дух і Літера. – 2018.
- Говорун К. Риштовання Церкви: вб́ик постструктуральної еклезіології / К. Говорун. – К.: Дух і Літера, 2018.
- Завійський Р. «Вплив католицької думки на православну неопатристику Георгія Флоровського та Володимира Лоського» // Філософська думка:Sententiae IV (Київ 2013): 74-83.
- Йоан Зізіулас. Буття як спілкування: Дослідження особистості і Церкви / Йоан Зізіулас, митр.; [пер. з англ.]. – К.: Дух і Літера, 2005.
- Пінкерс С. Джерела християнської моралі: її метод, зміст та історія. – К. : Дух і Літера, 2013.
- Соловій Р. Виникаюча церква / Роман Соловій – Черкаси : Коллоквиум, 2012.
- Стиліянопулос Т. Новий Завіт: Православний погляд: Писання, передання, герменевтика. – Львів : Видав. УКУ, 2005.
- Теологія / Левченко Т., Христокін Г., Чорноморець Ю. – К. : МАН, 2015.
- Філоненко О. С. Присутність Іншого і вдячність: контури євхаристійної антропології / О.С.Філоненко. – Рівне : Видавець Михайло Дятлик, 2018.
- Христокін Г. В. Методологія православної теології в її парадигмальних трансформаціях : монографія – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021.
- Чорноморець Ю. П. Православна теологія на шляху до нової парадигми / Юрій Чорноморець // Філософська думка–Sententiae: Спецвипуск № 3 (2012) Християнська теологія і сучасна філософія. – Вінниця : ВДТУ, 2013. – С. 74–88.
- Поточний контроль: оцінювання на семінарських заняттях та практичних заняттях, виконання індивідуальних занять.
- Підсумковий контроль: залік за результатами поточного контролю.

IX. Система оцінювання